

VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁS

NÉPI VALLÁSOSSÁG – LAPOK EGY ÉNEKVEZETŐ FÜZETÉBŐL

Báta népének szakrális hagyományvilága sok ősi, a középkorig visszavezethető elemet őriz. Ezek az egyéni vallásos gyakorlatok mellett, közösségi formában is továbbéltek. Ebben volt nagy szerepük azoknak az előénekeseknek, énekvezetőknek, akik kialakították és működtették a helyi paraliturgikus gyakorlatot.

A közös imádság és éneklés egyik formája a szentmise és litánia előtti gyülekezés időszaka volt. A második harangszótól a beharangozásig a templomban együtt énekeltek, imádkoztak. Nagycsütörtökön a Kálvária kápolnánál tartottak éjszakai virrasztást, Szent Kereszt felmagasztalása ünnepén körmenetben vonultak a Kálváriára. A Magyarok Nagyasszonya tiszteletére emelt Somosi kápolnánál Mária ünnepek előestéjén virrasztottak, majd csoportokban vonultak hazafelé az asszonyok imádkozva, énekelve. Sajátos paraliturgikus forma volt a búcsújárás. A Bátai emberek két Mária kegyhelyet látogattak ősidők óta: Máriagyűdöt és Mária könnye - Vodicát. Az együtt imádkozásnak újabb lehetőségeket biztosított az 1896-ban létrehozott három vallásos társulat: Jézus Szíve Társulat, Rózsafüzér Társulat, Skapuláré Társulat.

A közösségi együtt imádkozás sajátos formája volt a halottvirrasztás. Az első házban vagy tisztaszobában felravatalozott halott mellett az előénekes vezetésével imádkoztak és énekeltek az asszonyok. A halottas énekeket nemcsak a halottvirrasztáskor, de a szertartás végeztével a behantolásnál is énekeltek.

FELRAVATALOZOTT FIATAL LEÁNY
Imrő Erzsébet, 1906 †1919
Báta (Tolna megye) 1919.
Ismeretlen fényképész felvétele

GYÁSZOLÓ CSALÁD A RAVATALNÁL
Báta (Tolna megye) 1919.
Ismeretlen fényképész felvétele

HALOTT BÚCSÚZTATÁS
Báta (Tolna megye) 1919.
Ismeretlen fényképész felvétele

A Bátai Tájház gyűjteményében két cérnával összefűzött, kézzel írott énekes füzet található. A füzetek főként halottas énekeket tartalmaznak. A halottvirrasztáskor, esetleg temetői ájtatosságon énekelték ezeket az énekeket. Van még a füzetben a purgatóriumban szenvedő lelkekért és a közös halottakért mondandó ének is. A halottvirrasztáskor és a temetésen énekeltéken kívül Fájdalmas olvasó titkai, Szentolvasó utáni ének, Az Úrangyala előtt mondandó ének, Az Úrangyala utáni ének, Estéli ének is lejegyzésre került a füzetekben.

A virtuális kiállítás a kéziratos énekes füzet lapjainak közreadásával arra kívánja ráirányítani a figyelmet, hogy a tájházak is őrizhetnek olyan emlékművet, amely kutatásra érdemes.